

Leren moet je doen!

School

2019-2020

**HÉT EXPERTISECENTRUM VOOR
SPECIAAL- EN VOORTGEZET SPECIAAL
ONDERWIJS AAN ZML EN EMB**

VOORWOORD

Beste ouders*),

Welkom bij de Herman Broerenschool! Voor u ligt de nieuwe schoolgids van de Herman Broerenschool met alle informatie over het schooljaar 2019-2020. Zoals u ziet richt deze gids zich alleen op onze afdeling voor Speciaal Onderwijs. Het Herman Broerencollege voor Voortgezet Speciaal Onderwijs heeft een eigen schoolgids. Deze gids kunt u downloaden via onze website.

In de schoolgids vindt u praktische informatie over de lestijden, vakanties, onze regels, toelating en aanmelding. Maar ook beschrijven wij wat het onderwijsprogramma inhoudt, vanuit welke visie we werken, voor welke leerlingen onze school bedoeld is, hoe de leerlingenzorg geregeld is en naar welke scholen onze leerlingen uitstromen.

In de gids staan verwijzingen naar onze website www.hermanbroerenschool.nu. Daar treft u uitgebreidere informatie aan.

De Herman Broerenschool heeft locaties in Delft en in Naaldwijk. Beide locaties hebben een eigen locatiedirecteur. Daarnaast is er per afdeling een intern begeleider, die naast de leraar het eerste aanspreekpunt is voor ouders. U kunt bij hen ook altijd terecht als u vragen heeft. De Herman Broerenschool heeft in Monster ook een locatie. Deze locatie is er speciaal voor de VSO onderwijszorggroepen. Op deze locatie is een locatiecoördinator werkzaam, bij wie u met vragen terecht kunt.

Begin 2019 hebben wij op alle locaties de schoolapp Parro ingevoerd als communicatiemiddel met u. Wij hopen dat Parro u net zo bevalt als ons. In Parro heeft u altijd een overzicht van alle vakanties en vrije dagen. U kunt via de app vragen aan de leraar van uw kind stellen en u kunt de leraar van belangrijke zaken op de hoogte brengen. Ook kunt u brieven van de locatie in de schoolapp verwachten.

Voor het plaatsen van de foto's in deze gids hebben de betrokkenen toestemming gegeven. De foto's zijn gemaakt door Barbara de Jong. Bedankt!

Mist u nog zaken in deze gids of heeft u suggesties voor verbetering? Dan horen wij dat graag.

Deze schoolgids is vastgesteld door het bestuur van de Herman Broerenschool op 9 juli 2019. De medezeggenschapsraad van de Herman Broerenschool heeft kennis genomen van de schoolgids en stemt hiermee in.

Met vriendelijke groet,
Maarten van Kesteren
College van Bestuur

*) Waar in deze gids geschreven wordt over ouders, wordt bedoeld ouder(s)/verzorger(s) en waar geschreven wordt over hij, wordt bedoeld hij/zij.

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord 3

1. De Herman Broerenschool 6

- Levensovertuiging 6
- Missie, visie en motto locatie Delft 6
- Missie, visie en motto locatie Westland 6
- Pedagogisch klimaat 7
- Onze kernwaarden in het kort 7
- De Vreedzame School 7
- Onderwijsconcept 7
- De veilige school 7
- Het ruimtelijk domein (de fysieke schoolveiligheid) 7
- Institutioneel domein 8
- Het sociale domein (de sociale schoolveiligheid) 8
- Het onderwijskundig domein 8
- Aanmelding en toelating 8
- Zorg tijdens onderwijstijd 8

2. Het onderwijsprogramma 9

- Bewegingsonderwijs 9
- Zwemonderwijs 9
- Actief Burgerschap en sociale integratie 9
- Digitaal onderwijs 9
- Seksuele vorming 10
- Excursie en educatie 10
- Vormingsonderwijs 10
- Schoolreisje 10
- Akkoord onderwijsaanbod 10

3. Vorderingen van de leerlingen 11

- Ontwikkelingsperspectief 11
- Profielen 11
- SO leerlijnen (kerndoelen) bij profiel 1 t/m 5 11
- Rapportage 11
- Portfolio 12
- CITO-toetsen 12
- Leerlingbespreking 12
- Leerlingvolgsysteem 12
- Papieren dossier 12

4. Onderwijsresultaten 13

- Opbrengsten n.a.v. het ontwikkelingsperspectief 13
- Uitstroomgegevens SO 13
- Tevredenheidsmetingen 13
- Onderwijsinspectie 13
- Wat gaat goed? 13
- Wat moet beter? 15
- Wat kan beter? 15

5. Deskundigen in de school 16

- Leraar 16
- Onderwijsassistent 16
- Intern begeleider 16
- Onderwijszorgcoördinator 16
- Zorgbegeleider 16
- Zorgmedewerkers 17
- Logopedie 17
- Fysiotherapie 18

- De Commissie van Begeleiding (CvB) 18
- Aandachtsfunctionarissen kindermishandeling 18
- Schoolmaatschappelijk werk 18
- Jeugdarts (schoolarts) 18

6. Praktische informatie 19

- Informatieavond 19
- Huisbezoek 19
- Contact via Parro 19
- Oudernieuwsbrief 19
- Koffieochtenden 19
- Website 19
- Schoolgids 19
- Beleid en Protocolen 19
- Medicatie 19
- Schoolmelk 20
- Eten en drinken 20
- Ouderbijdrage 20
- Schoolregels 20
- Grondwetregels Vreedzame School Locatie Delft 20
- Grondwetregels Vreedzame School Locatie Westland 20
- Kledingvoorschriften 20
- Beleid inzake persoonlijke eigendommen 20
- Beeldcoaching 20
- Schooltijden 20
- Pauzes locatie Delft 21
- Pauzes locatie Westland 21
- Verplichte leertijd 21
- Maatregelen ter voorkoming van lesuitval 21
- Leerplicht 21
- Ziekmelden of om andere reden niet op school 21
- Vakanties alle locaties 21
- Informatie gescheiden ouders 22
- Vervoer 22
- Buitenschoolse opvang (BSO) 22

7. Samenwerking 23

- Samenwerkingsverbanden Passend onderwijs 23
- Ambulante ondersteuning 23
- Ipse de Bruggen 23
- 's Heeren Loo 23
- Expertisecentrum in het Westland 23
- Scholen 23
- Externe partners 23

8. De Herman Broerenschool 24

- De jaarverantwoording 24
- Verzekeringen 24
- Kwaliteitsbeleid 24
- Privacywetgeving 25
- Toestemming beeldmateriaal 25
- De medezeggenschapsraad 25
- De vereniging ouderraad 26
- Klachten 26
- Vertrouwenspersoon 26
- Landelijke klachtencommissie: 26
- Mediation 26
- Sponsoring 26

1. DE HERMAN BROERENSCHOOL

De Herman Broerenschool is een school voor Speciaal Onderwijs aan Zeer Moeilijk Lerende Kinderen (ZMLK) en Ernstig Meervoudig Beperkte (EMB) leerlingen met een verstandelijke beperking. De aard en de oorzaak van de beperking verschillen per leerling. De leerlingen worden op verzoek van de ouders tot de school toegelaten, nadat het samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring heeft afgegeven voor het ZML onderwijs. Leerlingen die geplaatst worden in een onderwijszorggroep worden geplaatst nadat er een toelaatbaarheidsverklaring categorie hoog is afgegeven én nadat er een beschikking voor twee dagdelen zorg in onderwijstijd is afgegeven.

De Herman Broerenschool is een streekschool: de leerlingen komen uit Delft, Westland en Oostland. Hiermee vervult de school een regionale functie.

De Herman Broerenschool heeft twee locaties. Eén locatie in Delft en één locatie in Naaldwijk. Op de Herman Broerenschool zitten leerlingen vanaf 4 jaar tot en met 12 jaar (uiterlijk tot 14 jaar).

Zowel de Herman Broerenschool Delft als de Herman Broerenschool Naaldwijk heeft 5 groepen.

De Herman Broerenschool richt zich met name op leerlingen met een IQ tot 70. Enkele leerlingen hebben een hoger IQ, waarbij met name sprake is van problemen in de sociaal-emotionele ontwikkeling en/of gedragsproblematiek. Daarnaast zijn er leerlingen met complexe stoornissen. In het algemeen spreken we over leerlingen met een verstandelijke beperking.

Op school kennen we onder anderen:

- Ernstig Meervoudig Beperkte leerlingen (EMB, $IQ \leq 35$).
- Leerlingen met een ontwikkelingsachterstand.
- Leerlingen die bekend zijn met verschillende syndromen, b.v. syndroom van Down, fragiele X-syndroom, Prader Willi syndroom, Williams syndroom.
- Leerlingen met een stoornis binnen het autistisch spectrum.
- Leerlingen met aandachtstekortstoornis (ADHD).

Levensovertuiging

De Herman Broerenschool is een school voor algemeen bijzonder onderwijs. Onze school gaat uit van de gelijkwaardigheid van alle levensbeschouwingen en maatschappelijke stromingen. Het onderwijs is erop gericht dat de leerling een levensbeschouwing kan opbouwen en van daaruit een eigen inbreng kan ontwikkelen, met respect en begrip voor de levens- en maatschappijbeschouwing van anderen.

MISSIE, VISIE EN MOTTO LOCATIE DELFT

Missie

Het is ons doel dat alle leerlingen weten wat hun eigen mogelijkheden zijn, wat hun talenten zijn en wat hun beperkingen zijn.

Het is ons doel dat alle leerlingen burgers zijn die zo zelfstandig en zo zelfredzaam mogelijk op de gebieden van wonen, werken en vrije tijd kunnen groeien en kunnen meedoen in de maatschappij.

Het is ons doel dat alle leerlingen zich bewust zijn van hun eigen welbevinden, alert zijn, communicatief zijn en contact kunnen maken met hun omgeving.

Visie

Wij kijken naar de leerling. Wat zijn zijn of haar behoeften, talenten en mogelijkheden. Samen met alle positieve factoren uit de omgeving zullen we alles uit de leerlingen halen wat mogelijk is.

Een veilige, duidelijke en gestructureerde school met deskundige en professionele medewerkers, binnen een gezonde omgeving is nodig om positief in het leven te staan, zonder angst en vrij van (voor)oordelen.

Door vanuit onze gedachte 'leren moet je doen' ook die omgeving te beïnvloeden, denken wij de leerling te plaatsen op een plek waar behoeften, talenten en mogelijkheden vanuit de leerling zelf naar boven zullen drijven, zodat wij die kunnen exploreren.

Motto

Het motto van de Herman Broerenschool is: 'Leren moet je doen!' Wij streven naar optimale kansen voor het bereiken van een maximale zelfstandigheid, een minimale afhankelijkheid en een positieve persoonlijkheidsontwikkeling, met erkenning en benadrukking van de eigenheid van de persoon.

MISSIE, VISIE EN MOTTO LOCATIE WESTLAND

Missie

Wij zien het als onze taak om onze leerlingen voor te bereiden op hun plek in de maatschappij. Wij creëren kansen voor het bereiken van een maximale zelfstandigheid, een minimale afhankelijkheid en een positieve persoonlijkheidsontwikkeling. Hierbij gaan we uit van de talenten en mogelijkheden van iedere leerling.

Visie

De Herman Broerenschool is een school waar leerlingen graag zijn en zich veilig voelen. De school staat voor kwalitatief goed onderwijs dat rekening houdt met de talenten en mogelijkheden van de leerling. Zelf ervaren en zelf doen is binnen ons onderwijs van belang om tot ontwikkeling te komen.

De leidraad voor het onderwijs is het ontwikkelings-

perspectief (OP). Hierin is aandacht voor alle aspecten die van invloed zijn op de ontwikkeling van de leerling, waaronder de cognitieve mogelijkheden en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Om de doelen in het OP te behalen, gebruikt de school de doorgaande Plancius- en ZML leerlijnen van het CED. De school hanteert hierbij een cyclisch model van leerlingenzorg, waarbij de ontwikkeling inzichtelijk wordt gemaakt en waarbij verschillende disciplines zijn betrokken.

Samenwerking met ouders/verzorgers is onmisbaar voor de school. Samen met ouders/verzorgers draagt de school zorg voor de ontwikkeling en de begeleiding van de leerling.

Motto

Het motto van de Herman Broerenschool is: 'Leren moet je doen!'

Door het opdoen van een groot scala aan ervaringen, zowel binnen als buiten de school, bereiden we de leerlingen voor op hun toekomst.

PEDAGOGISCH KLIMAAT

De school moet een plaats zijn waar leerlingen graag zijn en zich veilig voelen. Dit is de basis voor het optimaal ontwikkelen van de cognitieve, sociaal-emotionele, motorische en communicatieve mogelijkheden. Wij streven naar een veilig en voorspelbaar pedagogisch klimaat in een uitdagende leeromgeving.

Bij alles wat we doen en van de leerlingen verwachten, laten we ons leiden door onze kernwaarden.

Onze kernwaarden in het kort:

- Veiligheid: als voorwaarde voor ontwikkeling.
- Vertrouwen: 'ik geloof in jou' uitstralen en denken in en aansluiten bij mogelijkheden.
- Verantwoordelijkheid: voorbereiden op de toekomst door zelf te ontdekken en zelf met oplossingen te komen.
- Waardering: uitstralen dat de leerling er mag zijn: 'ik ben er voor je'.

Ons uitgangspunt is altijd: eerst de basis, dan bouwen. Eerst relatie, dan prestatie. We hebben onze kernwaarden uitgewerkt in concreet gedrag dat we verwachten van medewerkers en leerlingen. De waarden en gedragsverwachtingen zijn kernachtig samengevat in onze grondwet. Elke locatie heeft zijn eigen grondregels. Voor meer informatie zie hoofdstuk 6.

De Vreedzame School

Binnen onze school wordt gewerkt met het programma 'De Vreedzame School'. De Vreedzame School is een programma voor sociale competentie en democratisch

burgerschap. De Vreedzame School maakt dat er in de klas en in de school situaties uit de dagelijkse praktijk kunnen worden geoefend. Het is van belang dat leerlingen zich gehoord en gezien voelen. Ze krijgen een stem en ze leren samen beslissingen te nemen en conflicten op te lossen. Er wordt een groot beroep gedaan op eigenaarschap, leerlingen voelen zich verantwoordelijk voor elkaar en voor de gemeenschap. Ze leren open te staan en waardering te hebben voor de verschillen tussen mensen. De Vreedzame School is niet alleen een methode voor lessen sociaal-emotionele ontwikkeling, maar het is een programma dat door de hele school zichtbaar is. Een goede samenwerking tussen leerlingen, klassen, school, leraren, team, ouders en omgeving is hierbij van belang. Het programma biedt lessen op drie verschillende niveaus. Dat houdt in dat het lesaanbod voldoende is voor de diversiteit van de leerlingen binnen de Herman Broerenschool. Er wordt ieder jaar aan vier thema's gewerkt: 'wij horen bij elkaar, we lossen conflicten zelf op, we zijn aardig voor elkaar, we zijn allemaal anders'.

ONDERWIJSCONCEPT

Het onderwijs op de SO-locatie staat in het teken van oplossings- en handelingsgericht werken. Dat wil zeggen dat wij planmatig en doelgericht werken met aandacht voor de verschillen tussen leerlingen en hun specifieke onderwijsbehoeften. Door rekening te houden met de mogelijkheden en onderwijsbehoeften van de leerling zijn wij sterk gericht op samenwerking met de omgeving van de leerling (leerling, ouders en maatschappij). Samen met de leerling gaan we op zoek naar oplossingen, hierdoor wordt de kwaliteit van de leerling optimaal ingezet. We gebruiken hiervoor o.a. de methode 'De Vreedzame School'.

DE VEILIGE SCHOOL

De Herman Broerenschool werkt aan een voor de leerlingen veilige school met een veilig klimaat. Naar school gaan moet leuk zijn. Veel van onze leerlingen bezoeken onze school een flink aantal jaren. Wij vinden dat onze school veilig hoort te zijn. Daarmee bedoelen we dat onze leerlingen zichzelf moeten kunnen zijn, zodat zij zichzelf op een goede manier kunnen ontwikkelen. Om onze school nog veiliger te maken, hebben we allerlei maatregelen genomen. Deze maatregelen hebben zowel met de sociale als de fysieke schoolveiligheid te maken. De Herman Broerenschool heeft daartoe een integraal veiligheidsplan gemaakt met daarin alle aspecten van veiligheid van onze school.

Het ruimtelijk domein (de fysieke schoolveiligheid)

In het ruimtelijk domein staan het gebouw en de directe omgeving centraal. In het gebouw gaat het om

het stellen, beschrijven en handhaven van de Arbowet en de gedragsregels voor leerlingen. Verder wordt de bedrijfshulpverlening geregeld en uitgevoerd.

Institutioneel domein

In het institutioneel domein staat de samenwerking met externe partners in het middelpunt. Er kan daarbij een onderscheid gemaakt worden tussen partijen waarmee functioneel samengewerkt wordt (instelling voor opvang van jongeren, jeugdzorg, stagebedrijven) en partijen waaraan volgens de normen voor governance verantwoording afgelegd wordt (de zogenaamde stakeholders).

Het sociale domein (de sociale schoolveiligheid)

In het sociale domein komt de sociale veiligheid aan de orde en daarmee het pedagogisch klimaat van onze school. Het pedagogisch klimaat wordt bepaald door de wijze waarop de lessen gegeven worden en de vorm waarin de begeleiding georganiseerd is. Hoe meer beide geïntegreerd zijn, hoe veiliger de school wordt. Dit domein heeft daarom ook raakvlakken met het onderwijskundig domein. De sociale schoolveiligheid betreft zaken die te maken hebben met psychosociale belasting van leerlingen en personeel. Hieronder vallen seksuele intimidatie, agressie en geweld, (digitaal) pesten, discriminatie en homo-intimidatie. Met de politie in Delft en Westland is afgesproken dat bij problemen binnen of buiten de school overlegd kan worden met de wijkagent.

Het onderwijskundig domein

Veiligheid kan worden gewaarborgd door middel van aantrekkelijk onderwijs. Uitgaande van de stelling dat aantrekkelijk vormgegeven onderwijs tot tevreden leerlingen leidt, kan aangenomen worden dat dit ook tot minder gedragsproblemen bij leerlingen leidt en daarmee tot een veilige school. Er wordt binnen dit domein dus een directe relatie gelegd tussen het primaire proces en de mate van veiligheid.

Alles over de schoolveiligheid staat beschreven in het integraal veiligheidsplan. Dit plan kunt u downloaden via onze website www.hermanbroerenschool.nu.

AANMELDING EN TOELATING

Wilt u uw kind aanmelden op de Herman Broerenschool, dan kunt u een afspraak maken met de intern begeleider voor een bezoek aan de school. Tijdens dit bezoek is er een oriënterend gesprek en een rondleiding door de school. Ook wordt aan u verteld wat het onderwijs inhoudt en kunt u uw vragen stellen. De intern begeleider bespreekt de vervolgstappen en zorgt ervoor dat de inschrijving op de Herman Broerenschool definitief wordt.

Voor alle leerlingen die worden aangemeld voor de Herman Broerenschool, moet een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) worden aangevraagd bij het samenwerkingsverband van de regio waarin de leerling woonachtig is. Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor de bekostiging van de plaatsing van de leerling op onze school en bepaalt binnen welke bekostigingscategorie de leerling valt. Zonder TLV kan een leerling niet worden toegelaten tot de Herman Broerenschool. Onderwijszorgleerlingen kunnen worden geplaatst nadat er een toelaatbaarheidsverklaring categorie hoog is afgegeven én een beschikking voor twee dagdelen zorg in onderwijstijd. Binnen de Herman Broerenschool is de uitvoering van het beleid met betrekking tot toelating van leerlingen op basis van het gestelde in artikel 13.22 van het Managementstatuut door het College van Bestuur gemandateerd aan de directie van de scholen. De Commissie van Begeleiding (CvB) adviseert de directie over toelating van de leerlingen tot onze school.

ZORG TIJDENS ONDERWIJSTIJD

Soms heeft een leerling zorg nodig op school. Dit kan bestaan uit begeleiding, persoonlijke verzorging en/of verpleging tijdens de onderwijsuren. Dit werd voorheen betaald vanuit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ). Sinds 1 januari 2015 wordt deze zorg op school vergoed op basis van de Jeugdwet, de gewijzigde Zorgverzekeringswet en de Wet langdurige zorg (Wlz). Indien er voor uw zoon of dochter zorg op school moet worden ingezet, gaan we daarover met u in gesprek. De inzet is dat er voor iedere leerling die zorg nodig heeft twee dagdelen zorg in onderwijstijd worden gerealiseerd. Op die manier is het mogelijk om in de onderwijszorggroepen naast de leraar en onderwijsassistent ook een zorgmedewerker in te zetten. De zorg, die op basis van de Wet langdurige zorg, de Zorgverzekeringswet of de Jeugdwet thuis en tijdens onderwijsuren wordt gegeven moet goed met elkaar worden afgestemd. De afspraken rond de inzet van zorg worden vastgelegd in het ontwikkelingsprofiel (OP). In Delft werken we voor de zorg samen met Ipse de Bruggen. In Westland werken we samen met 's Heeren Loo. Deze zorginstellingen leveren zorgmedewerkers voor de onderwijszorggroepen. De zorgmedewerkers zijn aan een groep gekoppeld. De leraar bepaalt hoe de inzet van de zorgmedewerker over de leerlingen wordt verdeeld. Meer informatie over bovenstaande kunt u lezen op de website van onze school.

2. HET ONDERWIJSPROGRAMMA

Ons onderwijs is zo ingericht dat onze leerlingen straks zo zelfstandig mogelijk in de maatschappij kunnen functioneren. Door onze leerlingen veel ervaringen op te laten doen op cognitief, praktisch en sociaal-emotioneel gebied, kunnen zij zich verder ontwikkelen tot een zelfstandig individu. Wij zijn van mening dat onze leerlingen dit alles kunnen leren door zelf actief deel te nemen: 'Leren moet je doen!'. De leerlingen leren hun eigen kwaliteiten te ontdekken en te ontwikkelen. De leerlingen worden uitgedaagd, op hun eigen niveau, door lessen en activiteiten in voor hen herkenbare situaties aan te bieden. De zelfstandigheid van de leerlingen wordt bevorderd, doordat ze om leren gaan met uitgestelde aandacht, zelf oplossingen bedenken en leren samenwerken. Hierdoor worden de kwaliteiten van de leerlingen gestimuleerd en ontwikkeld. Het lesprogramma wordt opgebouwd volgens het directe instructiemodel.

De leerlingen binnen het SO volgen onderwijs volgens de kerndoelen van het ZML, die zijn aangepast volgens het wettelijk kader van het ministerie van OCW. Om bij het lesaanbod de juiste keuzes te maken gebruiken wij de leerlijnen voor het ZML van het Centrum Educatieve Dienst (CED).

Hiermee willen we een optimale ontplooiing van de leerlingen bewerkstelligen om ze voor te bereiden op een actieve deelname aan de maatschappij op de gebieden wonen, werken, burgerschap en vrije tijd.

Wij bereiken dit door in het SO veel aandacht te besteden aan:

- Cognitieve vorming, zoals bijvoorbeeld bij de leergebieden leren leren, communicatie, schriftelijke taal en rekenen.
- Sociaal-emotionele vorming en creatieve vorming, zoals bijvoorbeeld bij de leergebieden kunstzinnige oriëntatie en muziek en bewegen.
- Motorische vorming, zoals bijvoorbeeld bij de leergebieden sensomotoriek en bewegen.

De leerlingen in de onderwijszorggroep werken volgens het vastgestelde EMB-beleid. De leerlingen werken volgens een vast dag- en weekritme met vaste begeleiding, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. In de onderwijszorggroepen zijn tevens zorgmedewerkers actief om de leerlingen extra te ondersteunen met vaardigheden op het gebied van Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen (ADL).

Bewegingsonderwijs

Bewegingsonderwijs (gymnastiek) is goed voor de

conditie en de gezondheid. Plezier beleven aan bewegen staat voorop. Daarnaast worden samenwerking en sportief en eerlijk spel gestimuleerd en is er aandacht voor de motorische vaardigheden. Het aanbod wordt afgestemd op het niveau en de mogelijkheden van de leerling. De leerdoelen (vaardigheden) die aan bod komen bij bewegingsonderwijs zijn in te delen in drie groepen: motorische leerdoelen, sociaal-emotionele leerdoelen en cognitieve leerdoelen. De gymlessen worden verzorgd door de vakleraar bewegingsonderwijs. Alle groepen in het SO hebben twee of drie keer in de week gymnastiek. Voor de gymlessen wordt gebruik gemaakt van de interne gymzaal van de school. Leerlingen nemen zelf gymkleding mee van huis. Het dragen van gymschoenen met zwarte zolen is niet toegestaan.

Zwemonderwijs

Het zwemonderwijs aan de leerlingen wordt gegeven door ervaren zweminstructeurs. Onder leiding van de zweminstructeurs ervaren de leerlingen plezier in het zwemmen en worden zij, waar mogelijk, opgeleid voor het behalen van een erkend zwemdiploma. Het protocol veiligheid bij het schoolzwemmen geldt als leidraad om de veiligheid bij het zwemmen in acht te nemen. Op school kunt u dit protocol nog eens rustig nalezen. Leerlingen met epilepsie mogen deelnemen aan de zwemlessen als de ouders extra begeleiding hebben georganiseerd. Dit kan bijvoorbeeld door zelf mee te zwemmen of vanuit het PGB.

Naast het bewegingsonderwijs en het zwemmen worden in de loop van het schooljaar diverse sportactiviteiten georganiseerd, waarbij individuele onderdelen en groepsspelen aan de orde komen, zoals de sportdag en de Koningsspelen.

Actief Burgerschap en sociale integratie

Onder burgerschapsvorming wordt verstaan: de bereidheid en het vermogen van personen en groepen om deel uit te maken van een gemeenschap en daar een actieve bijdrage aan te leveren.

De Herman Broerenschool zorgt voor de kwaliteit van het onderwijs dat gericht is op bevordering van sociale integratie en actief burgerschap. De doelen die gesteld zijn voor actief burgerschap en sociale integratie zijn verwerkt in de kerndoelen voor het ZML. We geven invulling aan de kerndoelen door het volgen van de leerlijnen.

Digitaal onderwijs

ICT (informatie- en communicatietechnologie) is niet meer weg te denken uit de maatschappij. ICT vervult op school een zeer belangrijke rol. De leerontwikkeling van een

leerling wordt vergroot door de mogelijkheden van ICT. Het bevordert het leren, het vergroot het zelfvertrouwen en de zelfstandigheid van de leerling. Alle leerlingen worden op school vertrouwd gemaakt met de computer. Iedere groep beschikt over een touchscreen (digitaal schoolbord) en voldoende computers. Daarnaast kan gebruik gemaakt worden van de Acticomm (een speciale computer voor de EMB-leerlingen) en Ipads. Op de computers staan specifieke programma's en software voor het ZML-onderwijs. De computers zijn voorzien van programma's voor (geld)rekenen, klokkijken, (aanvankelijk) lezen, ruimtelijke oriëntatie, visuele discriminatie, tekstverwerking en woordenschat.

Seksuele vorming

In iedere groep worden lessen gegeven m.b.t. seksuele vorming. Daarnaast heeft de school het beleidsstuk 'Relaties Intimiteit en Seksualiteit' (RIS) opgesteld om antwoord en ondersteuning te geven bij hulpvragen in het omgaan met relationele vorming, intimiteit en seksualiteit met betrekking tot onze doelgroep. De school wil met dit beleid aanvullend zijn op de verantwoordelijkheid van u als ouders met betrekking tot de seksuele ontwikkeling en voorlichting.

Excursie en educatie

In het kader van het lesprogramma gaan de klassen regelmatig op excursie naar bijvoorbeeld een winkel, het bos, de bibliotheek of de kinderboerderij. De excursies sluiten aan bij de ontwikkeling van de leerlingen en/of het thema van de klas of school. De school schrijft zich jaarlijks in voor het Kunstmenu. De leerlingen krijgen zo regelmatig voorstellingen, concerten, films en exposities

aangeboden. Bij elke activiteit hoort een educatief pakket dat in de klas behandeld wordt. Ook nemen de klassen deel aan lessen in de bibliotheek en vanuit het Natuur- en Milieu-educatieprogramma van de gemeente.

Vormingsonderwijs

Wij zijn een school voor algemeen bijzonder onderwijs. Onze school gaat uit van de gelijkwaardigheid van alle levensbeschouwingen en maatschappelijke stromingen. Op het gebied van vormingsonderwijs geeft dienstencentrum GVO-HVO één keer per week een half uur vormingsonderwijs aan de verschillende SO groepen, m.u.v. de onderwijzorggroepen. Mocht u hier bezwaar tegen hebben dan kunt u dat kenbaar maken middels de brief die u ieder jaar ontvangt met betrekking tot het vormingsonderwijs.

Schoolreisje

Het schoolreisje is een lesdoorbrekende activiteit, waarbij ontspanning, educatie, sociale vorming en eventueel sportieve elementen samengaan. Het is een activiteit waarbij saamhorigheid centraal staat. Hierdoor heeft het een verplichtend karakter. De begeleiders zoeken een bestemming, die aansluit bij onze leerlingen. De invulling van het schoolreisje wordt gedurende het schooljaar bepaald. De hoogte van de bijdrage voor deze dag wordt na bepaling van de bestemming vastgesteld en geïnd door de ouderraad.

Akkoord onderwijsaanbod

Bij inschrijving op onze school verklaart u akkoord te gaan met het onderwijsaanbod binnen het onderwijsprogramma.

3. VORDERINGEN VAN DE LEERLINGEN

Het onderwijs op de Herman Broerenschool is zo ingericht dat onze leerlingen in de toekomst zo zelfstandig mogelijk in de maatschappij kunnen functioneren, gericht op wonen, werken, vrije tijd en burgerschap. Op de Herman Broerenschool werken wij planmatig en doelgericht met aandacht voor de verschillen tussen leerlingen en hun specifieke onderwijsbehoeften. Het uitgangspunt is om de mogelijkheden van de leerlingen optimaal te ontwikkelen en te vergroten. Dit bereiken wij onder andere door het werken met een ontwikkelingsperspectief en een leerlingvolgsysteem. In het leerlingvolgsysteem worden onderwijsdoelen middels de streefplanning gekoppeld aan de verwachte uitstroombestemming van de leerling.

Ontwikkelingsperspectief

Met behulp van het ontwikkelingsperspectief (OP) van een leerling brengt de school in beeld wat ze met de leerling wil bereiken. Wij doen dat op basis van alle relevante gegevens waar wij over beschikken. De school maakt daarmee inzichtelijk welke doelen ze op lange en middel-lange termijn nastreeft en er wordt aangegeven op welk niveau we verwachten dat een leerling uitstroomt aan het einde van de SO-periode. Het ontwikkelingsperspectief is niet bedoeld om de ontwikkeling van een leerling te volgen, maar om het onderwijsaanbod voor een leerling zo te plannen dat een leerling zich optimaal ontwikkelt. De school heeft hoge verwachtingen van alle leerlingen en dit staat in verband met de te verwachten leeropbrengsten. Wij handelen hierbij vanuit onze missie en visie. Jaarlijks zal aan de hand van de leerlingenbespreking geëvalueerd worden of het ontwikkelingsperspectief aangescherpt moet worden, zodat doelgericht en planmatig onderwijs op maat gegeven kan worden. De evaluatie van het ontwikkelingsperspectief vindt twee keer per jaar plaats, waarbij de evaluatie tegen het einde van het schooljaar gericht is op de uitstroombestemming en het profiel. Aanwezig bij deze bespreking zijn de leraar en eventueel de intern begeleider. Indien het voornemen is om het uitstrooprofiel aan te passen wordt u uitgenodigd voor een CVB-bespreking.

Indien een leerling nieuw op school komt, wordt het ontwikkelingsperspectief binnen 6 tot 8 weken na plaatsing opgesteld en besproken met de ouders.

Profielen

Elke leerling wordt aan de hand van het ontwikkelingsperspectief gekoppeld aan een profiel. Het profiel geeft de leerroute van de leerling weer. Het profiel geeft een duidelijk beeld van de doelen waar

gedurende de schoolloopbaan aan gewerkt wordt. Het uitstrooprofiel wordt gebaseerd op de belangrijkste leergebieden (kerndoelen) van het onderwijs. Hieronder het overzicht van de belangrijkste leergebieden van het SO en een overzicht per profiel met daarbij de te behalen leerlijnen en de bijbehorende uitstroombestemming.

SO leerlijnen (kerndoelen) bij profiel 1 t/m 5

Profiel 1:

- Communicatie/mondelinge taal.
- Sensomotoriek/zintuiglijke en motorische ontwikkeling
- Sociaal-emotionele ontwikkeling/zelfbeeld en sociaal gedrag
- Spelontwikkeling/taakontwikkeling
- Zelfredzaamheid/wonen en vrije tijd
- Eventueel aangevuld met schriftelijke taal en rekenen

Profiel 2 t/m 5:

- Communicatie/mondelinge taal
- Sociaal-emotionele ontwikkeling/zelfbeeld en sociaal gedrag
- Leren leren
- Schriftelijke taal
- Rekenen

Profiel (leerroute)	IQ	Leerlijnen	Uitstroombestemming
Profiel 1	<35	Plancius 4 t/m 6 CED ZML SO t/m 1	VSO Activiteiten gerichte dagbesteding
Profiel 2	35-45	CED ZML SO t/m 3	VSO Activiteiten gerichte dagbesteding en/of Arbeidsmatige dagbesteding
Profiel 3	45-55	CED ZML SO t/m 6	VSO Arbeidsmatige dagbesteding
Profiel 4a	45-55	CED ZML SO t/m 7	VSO Beschut werk
Profiel 4b	55-65	CED ZML SO t/m 9	VSO Reguliere arbeid wel/niet met subsidie
Profiel 5	>65	CED ZML SO t/m 12	VSO Reguliere arbeid of doorstroom overig onderwijs

Rapportage

Locatie Delft: Tweemaal per jaar wordt de voortgang met de ouders geëvalueerd. Halverwege het schooljaar vindt er een voortgangsgesprek plaats, waarin de leraar de schoolresultaten met de ouders bespreekt. Voorafgaand aan het gesprek ontvangen de ouders een uitnodiging en het leerlijnenprofiel van de leerling, waarop zij kunnen

zien hoeveel procent van de gestelde doelen door de leerling is behaald.

Aan het einde van het schooljaar wordt naast het leerlijnenprofiel ook het ontwikkelingsperspectief met de ouders geëvalueerd en geactualiseerd. Ook schrijft de leraar een evaluatie van het ontwikkelingsperspectief. Belangrijk hierbij is, of de leerling de gestelde doelen die nodig zijn voor het uitstroomprofiel, heeft behaald. Wanneer dit nog niet is gelukt beschrijven we wat er nodig is om de doelen alsnog te behalen. Wanneer er belangrijke wijzigingen zijn in het uitstroomprofiel worden de ouders uitgenodigd de betreffende wijzigingen te bespreken met de Commissie van Begeleiding. Locatie Westland: De leraar evalueert twee keer per jaar de werkplannen en scoort de geplande doelen. Er wordt een evaluatie geschreven en dit wordt samen met het leerlijnenprofiel in januari en in juni naar ouders opgestuurd. In juni wordt het ontwikkelingsperspectief (OP) aangevuld en/of aangepast. Tijdens de voortgangsgesprekken worden de ontwikkeling, de voortgang én het plan voor de komende periode met leraar en ouders besproken. Indien nodig zal er vanuit andere disciplines, zoals logopedist of zorgbegeleider, een bijdrage worden geleverd.

Portfolio

In het portfolio laat de leerling zien waar hij trots op is en aan welke doelen er is gewerkt. In het portfolio van de leerling zit een overzicht van het werk van de leerling op verschillende vakgebieden. Het portfolio is vormgegeven door middel van foto's.

CITO-toetsen

De leerlingen, met uitzondering van de leerlingen uit de onderwijszorggroep en de jongste groep, worden jaarlijks getoetst met de CITO-toetsen, speciaal ontwikkeld voor het ZML-onderwijs. Ieder jaar wordt de CITO Rekenen en Taal afgenomen. De school heeft daarnaast de CITO-

toetsen 3.0 voor leerlingen die cognitief niveau 8 of hoger op de CED leerlijnen scoren. De CITO-toetsen 3.0 zijn tevens een belangrijk toetsinstrument om te bepalen of de leerling geschikt is voor een ander soort onderwijs, bijvoorbeeld Speciaal Basisonderwijs of Praktijkonderwijs.

Leerlingbespreking

Leerlingbesprekingen zorgen er mede voor dat de voortgang en continuïteit in de ontwikkeling van de leerling zoveel mogelijk worden vastgehouden. Iedere leerling wordt minimaal twee keer per jaar besproken met de leraar en de intern begeleider. Indien er rondom de leerling hulpvragen zijn wordt dit besproken met de intern begeleider en waar nodig in de Commissie van Begeleiding. Wanneer een leerling wordt besproken in de Commissie van Begeleiding, worden ouders hierbij uitgenodigd.

Leerlingvolgsysteem

Om de vorderingen, de ontwikkelingen en de opbrengsten van de leerlingen te kunnen volgen, wordt er gewerkt met het digitaal leerlingvolgsysteem ParnasSys. Op deze wijze kan het onderwijs afgestemd worden op de specifieke behoeften van de leerling en zijn/haar ontwikkeling gericht op zijn/haar uitstroombestemming.

Papieren dossier

Hoewel er steeds meer digitale dossiers zijn, is er ook nog een papieren leerlingendossier aanwezig op de Herman Broerenschool. In verband met de wet op de privacy zijn deze dossiers in een beveiligde ruimte opgeborgen. De dossiers kunnen alleen door daartoe bevoegde medewerkers van de Herman Broerenschool worden ingezien. Ouders en verzorgers kunnen een afspraak maken met de locatiedirecteur om het dossier van hun kind in te zien.

De Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is te allen tijde van toepassing.

4. ONDERWIJSRESULTATEN

Op de Herman Broerenschool werken teamleden die goed onderwijs (willen) geven aan alle leerlingen. De leraar creëert een veilige en krachtige leeromgeving voor de leerlingen die aan hem/haar zijn toegewezen. Er wordt gebruik gemaakt van de op schoolniveau afgesproken leermiddelen en didactische werkvormen. De opbrengsten op groeps- en schoolniveau worden eens per jaar geëvalueerd. Bij de evaluatie wordt gebruik gemaakt van de ontwikkelingsperspectieven, de leerstandaarden en de resultaten. Ons uitgangspunt is dat 75% van de doelen aan het eind van de schoolperiode is behaald. De evaluatie wordt gebruikt om ontwikkeldoelen te stellen die worden vastgelegd in het jaarplan. De meeste leerlingen van de eindgroep in het SO stromen aan het eind van het schooljaar door naar het VSO. Een enkele leerling stroomt door naar het Speciaal Basisonderwijs (SBO) of naar het Praktijkonderwijs (PRO).

OPBRENGSTEN N.A.V. HET ONTWIKKELINGSPERSPECTIEF

In onderstaande tabel is te lezen wat de te verwachte uitstroombestemming was, die is opgenomen in het ontwikkelingsperspectief twee jaar voorafgaand aan het moment van uitstroom.

	2017-2018 Locatie Delft	2016-2017 Locatie Westland
Onder het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief	1	1
Op het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief	12	12
Boven het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief	0	1
Onbekend	0	0
Totaal aantal uitstroom	13	14

UITSTROOMGEGEVENS SO

De uitstroombmogelijkheden voor onze leerlingen in het SO zijn:

- Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO).
- Speciaal Basisonderwijs (SBO).
- Praktijk Onderwijs (PRO).
- Anders (andere ZML-school, zorginstelling, verhuisd of onbekend).

Uitstroom SO	2017-2018 Locatie Delft	2017-2018 Locatie Westland	2017-2018 Alle locaties
VSO ZMLK	8	13	15
Speciaal Basisonderwijs	1	0	0
Praktijkonderwijs	0	0	0
Anders	4	1	2
Totaal	13	14	17

TEVREDENHEIDSMETINGEN

De Herman Broerenstichting streeft naar permanente verbetering van het primaire proces. De opvattingen van ouders, leerlingen en medewerkers over het onderwijs en het schoolklimaat worden zeer belangrijk gevonden. Daarom wordt de tevredenheid gemeten door middel van enquêtes. In mei 2019 is een tevredenheidsonderzoek gehouden onder onze ouders/verzorgers en onze leerlingen van het Herman Broerencollege en de twee hoogste groepen van de Herman Broerenschool. De uitslag van deze onderzoeken is terug te vinden op onze website.

ONDERWIJSINSPECTIE

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar uitgevoerd bij het bestuur van de Herman Broerenstichting. Er is onderzocht of het bestuur op zijn scholen zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

Wat gaat goed?

Het bestuur van de Herman Broerenstichting heeft een duidelijke opdracht en visie. Het biedt speciaal onderwijs aan zeer moeilijk lerende en ernstig meervoudig beperkte kinderen. De afgelopen jaren stemden de scholen het onderwijsaanbod en hun aanpak af op een speciale, deels nieuwe doelgroep. Medewerkers geven samen met personeel van een zorginstelling een invulling aan het onderwijs die goed bij deze kinderen past. Het motto van de stichting, 'Leren moet je doen', is terug te zien in de afwisseling van leeractiviteiten, praktische opdrachten, het leren buiten de school en tijdens excursies.

De Herman Broerenscholen hebben een redelijk grote zelfstandigheid om zelf keuzes te maken, maar het bestuur geeft richting en weet wat er speelt. De leraren en het ondersteunend personeel werken met plezier op de scholen en willen zich graag verder ontwikkelen. Zij worden hierin door het bestuur gestimuleerd en ondersteund. Tot slot is het bestuur financieel gezond. Het bestuur weet hoeveel geld het nu en in de toekomst nodig heeft voor het geven van goed onderwijs.

Wat moet beter?

Het bestuur en de scholen moeten duidelijker aangeven welke sociale en maatschappelijke competenties zij bij hun leerlingen willen ontwikkelen. De scholen moeten daarbij vooral aandacht besteden aan de competenties die belangrijk zijn om met succes uit te stromen naar een bepaalde vervolgplek. Vervolgens moeten zij ook nagaan of de leerlingen bij het verlaten van de school deze competenties hebben ontwikkeld.

Wat kan beter?

De scholen kunnen zich verder ontwikkelen in de wijze waarop zij hun (leer)resultaten op schoolniveau laten zien. Het personeel kreeg hiervoor scholing, maar blijft het moeilijk vinden om vast te stellen of de resultaten goed genoeg zijn. Ook het analyseren hoe het komt als de resultaten niet voldoende zijn, kan beter.

Het bestuur kan duidelijker maken welke informatie het daarover van de scholen verwacht. Ook het intern toezicht kan zich hierover meer uitspreken.

De kwaliteitszorg van het bestuur en de scholen is in orde maar kan beter. Het bestuur geeft aan in welke richting de scholen zich moeten ontwikkelen maar kan scherper aangeven tot welke kwaliteit dat moet leiden. Het bestuur kan ook nog beter volgen of de verbeteractiviteiten volgens plan verlopen en tot voldoende resultaat leiden. Het bestuur en de scholen zouden bovendien vaker de volledige onderwijskwaliteit van de scholen kunnen evalueren en vaststellen of ze tevreden zijn. Zij hebben dat nu eenmalig gedaan om tot nieuwe schoolplannen te komen. Door de kwaliteit regelmatig tegen het licht te houden, kunnen de scholen gericht aan verdere kwaliteitsverbetering werken.

De Inspectie stelde geen tekortkomingen vast in de naleving van wet- en regelgeving.

Het volledige rapport is te downloaden via onze website.

De Herman Broerenschool blijft in ontwikkeling en blijft werken aan verbetering van de onderwijskwaliteit.

5. DESKUNDIGEN IN DE SCHOOL

Op de Herman Broerenschool is naast het geven van kwalitatief goed onderwijs veel aandacht voor de begeleiding van de leerlingen. Deze begeleiding is gericht op de hulpvragen van de leerling, ouders en het personeel. Voor de leerlingen en voor de leerlingen die (extra) zorg en/of ondersteuning nodig hebben zijn er verschillende deskundigen, disciplines en/of faciliteiten in of aan de school verbonden. Deze ondersteuning is niet alleen gericht op de ontwikkeling van de leerling, maar ook op de hulpvraag van het personeel met betrekking tot het begeleiden van de leerling.

Leraar

De leraar richt zich op het onderwijs aan de leerlingen in de klas. De leraren hebben een afgeronde HBO-PABO opleiding en veel van onze leraren zijn in het bezit van de specialisatie master EN (Educational Needs). Enkele leraren hebben de specialisatie 'geven van onderwijs aan EMB leerlingen' gevolgd. De leraar wordt op school in staat gesteld zich verder te ontwikkelen en zich te richten op specifieke ontwikkeldoelen ten behoeve van het onderwijs aan de leerlingen. Dit wordt gedaan aan de hand van de vaardigheidsmeter van Cadenza. Daarnaast heeft de Herman Broerenschool een professionaliseringsaanbod gericht op de leerdoelen, ontwikkelingen en vragen van teamleden. Dit aanbod bestaat o.a. uit trainingen gericht op begeleiding van de doelgroep, zoals sensorische integratie, gebarentaal en voorkomen en omgaan met agressie. Daarnaast is er scholing met betrekking tot het gebruik van de lesmethodes en de meldcode. Op deze wijze houdt en vergroot de leraar zijn specialisatie voor het geven van onderwijs aan onze doelgroep. Verschillende leraren zijn in het bezit van een EHBO- en/of BHV-diploma.

Onderwijsassistent

De onderwijsassistent richt zich op de ondersteuning van de leraar en de begeleiding en verzorging van de leerling. De onderwijsassistenten zijn daarvoor opgeleid. Enkele onderwijsassistenten hebben de specialisatie 'ondersteuning en omgaan bij en met EMB-leerlingen' gevolgd. De onderwijsassistent wordt in staat gesteld zich verder te ontwikkelen en zich te richten op specifieke ontwikkeldoelen ten behoeve van de begeleiding van de leerlingen. Dit wordt gedaan aan de hand van de vaardigheidsmeter van Cadenza. Daarnaast heeft de stichting een professionaliseringsaanbod gericht op de leerdoelen, ontwikkelingen en vragen van teamleden. Dit aanbod bestaat o.a. uit trainingen gericht op begeleiding van de doelgroep, zoals sensorische integratie, gebarentaal en voorkomen en omgaan met agressie.

Op deze wijze houdt en vergroot de onderwijsassistent zijn specialisatie voor het begeleiden van en bieden van ondersteuning aan onze doelgroep.

Verschillende onderwijsassistenten zijn in het bezit van een EHBO- en/of BHV-diploma.

Intern begeleider

De Herman Broerenschool heeft op beide locaties intern begeleiders. De intern begeleiders hebben een afgeronde HBO-PABO opleiding en hebben specialisaties passend bij hun taak. De intern begeleider richt zich vooral op de begeleiding en coaching van leraren op onderwijsinhoudelijk gebied (o.a. begeleiding bij ontwikkeldoelen, beeldcoaching, afname vaardigheidsmeter) en bij de (hulp)vragen met betrekking tot de leerlingen. De intern begeleider heeft contact met ouders met betrekking tot onderwerpen gericht op de leerlingenzorg. De intern begeleider neemt deel aan de vergadering van de Commissie van Begeleiding.

U kunt de intern begeleiders telefonisch of via de mail bereiken.

SO Delft: Marjan Lagrauw
mlagrauw@hermanbroeren.nu
015 2141066

SO Westland: Anne van Gils
avangils@hermanbroeren.nu
0174 648164

Onderwijszorgcoördinator

Op de locatie Delft is een onderwijszorgcoördinator werkzaam. De onderwijszorgcoördinator heeft een afgeronde HBO-PABO opleiding en heeft specialisaties passend bij de taak. De onderwijszorgcoördinator heeft dezelfde taken als een intern begeleider. Daarnaast is zij belast met de ontwikkeling, coördinatie en uitvoering van het (bovenschools) beleid met betrekking tot de onderwijszorggroepen en het opbrengst- en handelingsgericht werken in de onderwijszorggroepen.

U kunt de onderwijszorgcoördinator telefonisch of via de mail bereiken.

SO Delft: Monika van Hengel
mvanhengel@hermanbroeren.nu
015 2141066

Zorgbegeleider

De Herman Broerenschool Naaldwijk heeft de beschikking over een zorgbegeleider die in het bezit is van een HBO SPH-opleiding. De zorgbegeleider is gedetacheerd vanuit Ipse de Bruggen. De zorgbegeleider begeleidt en adviseert leraren, onderwijsassistenten en ouders. De zorgbegeleider biedt daarnaast individuele begeleidingsmogelijkhe-

den voor verschillende leerlingen. Die begeleiding kan bijvoorbeeld gericht zijn op sensorische integratieproblematiek, communicatieproblemen, de sociaal-emotionele ontwikkeling, de spelontwikkeling of het werken met de Teacchmethode. De meeste leerlingen die voor deze bijzondere begeleiding in aanmerking komen, beschikken over een TLV-hoog.

Zorgmedewerkers

In elke onderwijszorggroep is een zorgmedewerker aanwezig. Een zorgmedewerker is een medewerker van Ipse de Bruggen (voor de locatie Delft) of van 's Heeren Loo (voor de locatie Westland). De zorgmedewerkers zijn er voor zorgtaken, zoals ondersteuning op het gebied van persoonlijke verzorging of begeleiding en nabijheid van de leerlingen. Voor de inzet van de zorgmedewerkers vragen we de inzet van twee dagdelen Begeleiding Groep vanuit een indicatie voor Wet Langdurige Zorg of vanuit een beschikking van de Jeugdwet.

Voor meer informatie over de zorgmedewerkers en hun werkzaamheden zie 'Zorg tijdens onderwijstijd' in hoofdstuk 1 van deze gids.

Logopedie

Logopedie wordt op school verzorgd door Harma Keizer en Marein Mounier. De logopedisten behandelen leerlingen met stoornissen op het gebied van taal, spraak, mondmotoriek, eten, drinken, stem en gehoor. Aan leerlingen die niet of nauwelijks praten, leren zij gebaren en/of andere ondersteuning in de communicatie, zoals afbeeldingen of PECS. De logopedisten richten zich met name op de lessen groepslogopedie en individuele logopedie aan EMB-leerlingen. Daarnaast adviseren en ondersteunen zij leraren, onderwijsassistenten en ouders op logopedisch gebied. De logopedist screent de nieuwe leerlingen en maakt een logopedisch verslag. Op basis van het logopedisch verslag wordt bepaald of er een verwijzing voor externe logopedie wordt afgegeven.

Individuele logopedie wordt aangeboden door een externe praktijk op basis van de zorgverzekering. Logopediepraktijk Blokhuis heeft binnen de school een praktijk.

Fysiotherapie

Een externe praktijk (Kinderfysiotherapie Delft) biedt op basis van de zorgverzekering fysiotherapie aan. Zowel op de locatie in Delft als in Naaldwijk is een speciale ruimte voor de fysiotherapie ingericht.

De Commissie van Begeleiding (CvB)

De Commissie van Begeleiding (CvB) is een commissie van deskundigen die aan de school verbonden zijn. De commissie bestaat uit de locatiedirecteur, de psycholoog, de jeugdarts, de maatschappelijk werker en de intern begeleider. De commissie kan uitgebreid worden met adviserende leden.

De leden van de CvB dragen vanuit hun vakgebied de nodige informatie aan over de leerlingen. Ze brengen advies uit aan leraren of andere deskundigen over de specifieke hulp die een leerling (mogelijk) nodig heeft. De commissie heeft o.a. als taak om nieuw geplaatste leerlingen in beeld te krijgen, startbesprekingen te plannen, te adviseren bij vragen en problemen die zich gedurende de schoolloopbaan van leerlingen voordoen en om voldoende informatie te verzamelen om tot een goed ontwikkelingsperspectief van de leerling te komen. Indien de leerling vanuit het proces van handelingsgerichte diagnostiek, het ontwikkelingsperspectief en het leerlingvolgsysteem niet meer aangewezen lijkt te zijn op ZML-onderwijs, wordt namens de CvB contact gezocht met de ouders. Samen wordt er gezocht naar een passende oplossing. Bij het verlaten van onze school wordt een onderwijskundig rapport voor de vervolgopleiding of vervolgvoorziening opgesteld. Deze informatie is alleen

met schriftelijke instemming van de betrokken ouders ter inzage voor derden.

Om de twee weken is er een bespreking van de CvB. De ouders krijgen een uitnodiging als hun kind wordt besproken.

Het e-mailadres van de CvB Delft is:

cvbdelft@hermanbroeren.nu

Het e-mailadres van de CvB Westland is:

cvbwestland@hermanbroeren.nu

Aandachtsfunctionarissen kindermishandeling

De Herman Broerenstichting heeft vanwege de Wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling de leden van de CvB, de locatiedirecteuren en de intern begeleiders opgeleid tot erkende aandachtsfunctionarissen. Deze teamleden hebben een specifieke deskundigheid op het gebied van kindermishandeling en huiselijk geweld.

Schoolmaatschappelijk werk

Aan de school is een maatschappelijk werker verbonden: Irene Bevelander. Als maatschappelijk werker ondersteunt zij ouders, leraren en leerlingen bij het zoeken naar oplossingen voor allerlei vragen en problemen die te maken hebben met school, opvoeding of de thuissituatie. U kunt ook contact met haar opnemen als er vragen zijn over de Jeugdwet, de Wet Langdurige Zorg, de WMO, dubbele kinderbijslag, bewindvoering, buitenschoolse opvang, de begeleiderskaart van de NS of bij een eventuele verwijzing naar specialistische hulp. U kunt Irene Bevelander telefonisch of via de mail bereiken, zij werkt op maandag t/m donderdag.

E-mail: ibevelander@hermanbroeren.nu

Telefoon: 015 2141066.

Jeugdarts (schoolarts)

De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) is er voor ouders, kinderen en jongeren van 0-23 jaar. De artsen en verpleegkundigen volgen de groei en de ontwikkeling van elk kind. Ze geven advies over gezondheid en opvoeding en geven de noodzakelijke inentingen. De jeugdarts onderzoekt de algemene ontwikkeling en de gezondheid van uw kind op verschillende leeftijden. De jeugdarts nodigt ouders hiervoor uit. De jeugdarts kan u adviseren om verder onderzoek te laten doen en/of u doorverwijzen naar een specialist. Heeft u vragen en/of zorgen over de gezondheid of de ontwikkeling van uw kind dan kunt u contact opnemen met Nelleke Meester, zij is als jeugdarts verbonden aan de school.

Jeugdgezondheidszorg Zuid-Holland West.

Telefoon: 088 054 99 99.

6. PRAKTISCHE INFORMATIE

Onderwijs en opvoeding is een zaak van ouders en school. Hierdoor hechten wij aan een goed contact met ouders. Ouders zijn welkom op school en kunnen altijd informatie over hun kind(eren) krijgen en geven. Vanuit school houden wij ouders met regelmaat op de hoogte van vorderingen of belangrijke gebeurtenissen van de leerling. In hoofdstuk 3 kunt u lezen op welke wijze wij u op de hoogte houden van de vorderingen van de leerlingen. Als u een leraar wilt spreken, kunt u het beste voor of na schooltijd bellen.

Informatieavond

Locatie Westland: Aan het begin van het schooljaar is er een informatieavond waarop ouders uitgebreid uitleg ontvangen over het schoolprogramma, de vakken en de methodes. U ontvangt alle informatie waar de leerlingen dat schooljaar mee te maken krijgen. Ouders hebben dan de gelegenheid kennis te maken met de leraren en kunnen al hun vragen stellen.

Locatie Delft: Aan het begin van het schooljaar zijn er startgesprekken met de ouders waar de leerling centraal staat. Het doel van het gesprek is o.a. de leerling goed te leren kennen, met de ouders kennis te maken, de ontwikkeling van de leerling samen te bespreken en school en thuis zo goed mogelijk af te stemmen. Tevens zullen ouders uitleg ontvangen over het schoolprogramma, de vakken en de methodes.

Huisbezoek

Eén keer per jaar gaat de leraar op huisbezoek. Indien de leerling voor het tweede jaar bij dezelfde leraar in de klas zit, wordt er geen huisbezoek afgelegd. Tijdens het huisbezoek is er gelegenheid om elkaar beter te leren kennen en bovendien is de leraar meer op de hoogte van de thuissituatie van de leerling.

Contact via Parro

Er wordt in onze school gewerkt met de schoolapp Parro. Ouders kunnen via de schoolapp beschrijven hoe de dagen thuis verlopen. De leraar geeft aan hoe het overdag op school gaat of wat er gedaan is. Via de schoolapp kunnen ook foto's, die gedurende de schooldag zijn gemaakt, geplaatst worden. Met behulp van deze foto's kunt u met uw zoon of dochter de dag doorspreken. Ook kunt u zelf foto's in de schoolapp plaatsen. Via de schoolapp kunnen ook brieven verstuurd worden. De leraar beheert het account van de groep van uw zoon/dochter en nodigt u uit om lid te worden. U kunt de schoolapp Parro downloaden via Google Play of de App Store. U kunt ook via onze website inloggen op de webversie van Parro.

Oudernieuwsbrief

U ontvangt regelmatig een digitale nieuwsbrief van de school. Hierin vindt u belangrijke data en informatie met betrekking tot actuele thema's en activiteiten.

Koffieochtenden

Op de locatie Delft en de locatie Naaldwijk worden een aantal keer per schooljaar koffieochtenden georganiseerd, waarbij ouders elkaar in informele sfeer kunnen ontmoeten. Wanneer de data bekend zijn wordt u hierover geïnformeerd.

Website

De school heeft een zeer uitgebreide en actuele website www.hermanbroerenschool.nu.

Hier vindt u allerlei informatie over onder andere het onderwijs- en leerlingenbeleid, het laatste nieuws, belangrijke data, informatie over de Medezeggenschapsraad (MR) en de Vereniging Ouderraad (VOR) en verdere belangrijke informatie met betrekking tot de Herman Broerenschool.

Onze school heeft ook een eigen Facebookpagina en Twitteraccount. Onze Facebookpagina kunt u vinden op www.facebook.com/HermanBroerenschoolDelftEnNaaldwijk/. Ons Twitteraccount is [@HBroerenschool](https://twitter.com/HBroerenschool) op pagina www.twitter.com/hbroerenschool.

Schoolgids

In de schoolgids vindt u achtergrondinformatie over de school, informatie over het onderwijsaanbod, doelen die wij nastreven en de begeleiding van de leerlingen. De schoolgids ontvangt u jaarlijks na de zomervakantie. De schoolgids is tevens digitaal te vinden op de website van de Herman Broerenschool.

Beleid en Protocollen

De Herman Broerenschool beschikt over een groot aantal beleidsstukken en protocollen gericht op het onderwijs en zorg aan de leerlingen. Denk hierbij onder andere aan: zorgstructuur, rekenbeleid, protocol ongewenste intimiteiten, protocol seksueel misbruik, protocol pesten, medicijnprotocol, meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en onderwijs aan EMB-leerlingen. Een groot aantal van onze beleidsstukken en/of protocollen kunt u vinden op onze website.

Medicatie

Gebruikt uw kind medicijnen en moeten die op school worden toegediend of heeft uw kind epilepsie, dan dienen hierover afspraken te worden gemaakt. Het medicijnprotocol geeft precies aan waar de verantwoordelijkheden liggen met betrekking tot het toedienen van de medicijnen en/of het uitvoeren van de

medische handelingen. Het is van belang dat u de leraar op de hoogte houdt van wijzigingen in de medicatie.

Schoolmelk

De ouderraad biedt de mogelijkheid aan om een abonnement op schoolmelk te nemen. De schoolmelkbijdrage is € 26,00. Dit bedrag dient per schooljaar betaald te worden.

Eten en drinken

Wij stimuleren onze leerlingen om een zo gezond mogelijk eetpatroon te ontwikkelen. Daarom vinden wij het belangrijk dat er bij de ochtendpauze en tijdens het middageten gezonde snacks en tussendoortjes genuttigd worden. Denk hierbij vooral aan fruit en groente, een fruitbiscuit of een rijstwafel. Als drinken kan melk of limonade worden gegeven.

Ouderbijdrage

De VOR vraagt een vrijwillige bijdrage voor kosten die niet in aanmerking komen voor vergoeding door het ministerie van Onderwijs. Het gaat daarbij om activiteiten waar extra kosten voor gemaakt worden. Denk hierbij o.a. aan kosten voor sinterklaas, kerstvieringen, sportdagen en de inloopavond. De genoemde activiteiten vinden plaats onder schooltijd en zijn daardoor toegankelijk voor alle leerlingen. De hoogte van de vrijwillige bijdrage is € 25,00 per jaar.

De VOR vraagt naast de jaarlijkse vrijwillige bijdrage, een bijdrage voor de kosten van het jaarlijkse schoolreisje. Deze kosten worden jaarlijks berekend en u wordt hier tijdig door de VOR over geïnformeerd.

Schoolregels

Naast de grondwetregels heeft de Herman Broerenschool schoolregels en afspraken opgesteld. De personeelsleden, de leerlingen en de ouders zijn op de hoogte van de geldende schoolregels en afspraken.

Zo zijn er onder andere regels op het gebied van omgaan met elkaar, regels op straat, pleinregels en het gebruik van mobiele telefoons, MP3-spelers en dergelijke.

Belangrijke gedragsregels vindt u ook op onze website.

Grondwetregels Vreedzame School Locatie Delft

- De school is van ons allemaal
- Op school voelt iedereen zich veilig
- Op school hebben we vertrouwen in elkaar
- Op school vieren we alle successen
- Op school hebben we respect voor elkaar
- Op school zijn we zelf verantwoordelijk
- Op school is elke dag een nieuwe kans.

Grondwetregels Vreedzame School Locatie Westland

- Wij helpen elkaar
- Wij zijn aardig voor elkaar
- Wij zijn trots op onszelf en op elkaar
- Wij leren door te proberen
- Wij zijn goed zoals we zijn
- Wij hebben respect voor elkaar
- Wij houden ons aan de grondwet
- Wij zeggen eerst STOP en lossen het dan op.

Kledingvoorschriften

Het is scholen toegestaan vanuit wet- en regelgeving om kledingvoorschriften te hanteren. Zowel voor personeel als leerlingen vinden wij het niet nodig voorschriften met betrekking tot kleding te hebben, op drie uitzonderingen na:

- Het dragen van te uitdagende kleding.
- Het dragen van kleding met aanstootgevende opdruk.
- Het dragen van hoofdbedekking en/of gelaatsbedekking in welke vorm dan ook in de schoolgebouwen c.q. tijdens de schooltijden buiten de schoolgebouwen. Uitzondering is mogelijk bijvoorbeeld vanuit geloofsovertuiging. Wanneer u gebruik wilt maken van deze uitzondering kunt u contact opnemen met de locatiedirecteur.

Beleid inzake persoonlijke eigendommen

Het bevoegd gezag van de school aanvaardt geen aansprakelijkheid in geval van vernieling, verlies, ontvreemding of beschadiging van (privé)eigendom van leerlingen, hun ouders, personeel of vrijwilligers, tenzij er sprake is van nalatigheid van medewerkers.

Beeldcoaching

We zijn er continu op gericht de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren door leraren en onderwijsassistenten te begeleiden. Dit kan gebeuren met behulp van observaties en video-opnames in de klas. De observaties en video-opnames worden besproken door de intern begeleider en de leraar en/of onderwijsassistent. Via het toestemmingsformulier beeldmateriaal zal aan de ouders om toestemming gevraagd worden.

Schooltijden

De schooltijden voor de locaties Delft en Westland zijn hetzelfde:

Maandag	8.45 uur tot 15.15 uur
Dinsdag	8.45 uur tot 15.15 uur
Woensdag	8.45 uur tot 12.30 uur
Donderdag	8.45 uur tot 15.15 uur
Vrijdag	8.45 uur tot 15.15 uur

Leerlingen dienen te voldoen aan het wettelijk gestelde minimum aantal lessen en dienen mee te doen aan alle activiteiten die op het rooster vermeld staan. Ontheffing kan slechts door de Onderwijsinspectie verleend worden op grond van medische en/of andere zwaarwichtige redenen.

Pauzes locatie Delft

Een hele schooldag voor het SO duurt 5,5 uur, op woensdag 3,75 uur. Het kwartier ochtendpauze (meestal van 10.30 uur tot 10.45 uur, maar kan per groep verschillen) hoort bij de lestijd, er zijn echter geen leerdoelen aan verbonden. De middagpauze (van 12.00 uur tot 13.00 uur) duurt een uur, waarin ook wordt geluncht.

Pauzes locatie Westland

Een hele schooldag voor het SO duurt 5,75 uur, op woensdag 3,75 uur. Het kwartier ochtendpauze (meestal van 10.30 uur tot 10.45 uur, maar kan per groep verschillen) hoort bij de lestijd, er zijn echter geen leerdoelen aan verbonden. De middagpauze (van 12.00 uur tot 12.45 uur) duurt drie kwartier, waarin ook wordt geluncht.

Verplichte leertijd

Volgens de Wet op de Expertise Centra is het minimum aantal onderwijsuren dat wordt voorgeschreven aan het SO gemiddeld 940 uur per schooljaar. Totaal moet over 8 jaren minstens 7520 uur onderwijs gegeven worden. Om onze schooltijden zoveel mogelijk aan te laten sluiten bij het regulier onderwijs ontstaan er veel marge uren. Deze marge uren kunnen door de locaties worden ingezet als vrije dagen. U wordt hierover door de locatie geïnformeerd. In het schooljaar 2019/2020 ontvangen de leerlingen van onze locatie in Delft 953 uur onderwijs en in het Westland 1010 uur onderwijs.

Maatregelen ter voorkoming van lesuitval

In de regel vindt er GEEN lesuitval plaats. In geval van ziekte van de leraar wordt er gezorgd voor vervanging. Gezien het ontbreken van voldoende invallers kan het voorkomen dat er een klas wordt verdeeld over andere klassen.

Leerplicht

Volgens de leerplicht moet een kind uiterlijk op de eerste dag van de nieuwe maand na zijn of haar vijfde verjaardag naar school. Dit mag ook eerder. Op de Herman Broerenschool is de minimum toelatingsleeftijd 4 jaar.

Buiten de schoolvakanties om mag u uw kind niet meenemen op vakantie. Als ouders vanwege hun beroep niet in de schoolvakanties op vakantie kunnen gaan, mag de leerling maximaal 2 weken (10 dagen) per jaar extra verlof opnemen. Dit mag alleen niet in de eerste twee lesweken van het nieuwe schooljaar. Verlof in verband met belangrijke omstandigheden is wel mogelijk. Aanvragen van verlof kunt u doen bij de locatiedirecteur middels het verlofaanvraagformulier, dat te downloaden is via onze website. Wilt u meer dan 10 dagen verlof aanvragen, dan beslist de leerplichtambtenaar over uw verzoek. Het is ook mogelijk om verlof aan te vragen voor religieuze feestdagen zoals het Suikerfeest, het Holifeest of het Joods Nieuwjaar. Meer informatie kunt u vinden op onze website waar u ook dit verlofformulier kunt downloaden.

Ziekmelden of om andere reden niet op school

Dagelijks wordt door de leraar de absentieregistratie bijgehouden. Als een leerling afwezig is, zorgt u dat dit voor de aanvang van de lestijd, vóór 8.30 uur, via Parro is gemeld. Indien een leerling niet op school verschenen is, nemen wij voor 10.00 uur contact op met de ouders. De leraar maakt bij de absentieregistratie onderscheid tussen verlof, ziekte en niet-afgemeld afwezig.

De school is wettelijk verplicht om bij ongeoorloofd verzuim van 16 uur van de lestijd binnen vier weken een melding te maken van verzuim aan de afdeling Leerplicht van uw gemeente. Als hier sprake van is dan roept de leerplichtambtenaar de ouders op en wordt er onderzocht of er inderdaad sprake is van ongeoorloofd verzuim. Als dit het geval is, wordt onderzocht wat de redenen zijn van dit verzuim en worden er afspraken gemaakt om het verzuim te beëindigen. Daarnaast geldt deze wettelijke verplichting ook bij regelmatig te laat komen. In bovenstaande situaties zal de leraar eerst contact opnemen met de ouders om inzicht in de situatie te krijgen en ouders te informeren over de melding, alvorens de leerplichtambtenaar in te lichten.

Vakanties alle locaties

Herfstvakantie	21-10-2019 t/m 25-10-2019
Kerstvakantie	23-12-2019 t/m 03-01-2020
Voorjaarsvakantie	24-02-2020 t/m 28-02-2020
Pasen	10-04-2020 en 13-04-2020
Meivakantie inclusief Koningsdag	27-04-2020 t/m 08-05-2020
Hemelvaart	21-05-2020 en 22-05-2020
Pinksteren	01-06-2020
Zomervakantie	20-07-2020 t/m 28-08-2020

Informatie gescheiden ouders

Volgens het Burgerlijk Wetboek hebben scholen een informatieplicht. De school is verplicht om beide ouders te informeren over belangrijke feiten en omstandigheden van het kind. Schoolrapporten, uitslagen CITO-toetsen, uitslagen schoolonderzoeken, onderwijskundige rapporten en schoolfoto's kunnen worden verstrekt en er is gelegenheid om oudergesprekken te voeren en schoolactiviteiten (dit alleen als beide ouders en het kind dit willen) bij te wonen.

Informatieverstrekking is van belang om te voorkomen dat het kind van zijn of haar ouders vervreemd. Dit is een wederkerig belang van kind en ouder. In het geval van problematische echtscheidingen kan een probleem ontstaan. Uitgangspunt voor de school is het belang van het kind. Het belang van het kind is het beste gediend als de school buiten de strijd van de ouders blijft en uitvoering geeft aan de wet- en regelgeving ten aanzien van informatieverstrekking aan ouders. Men mag van de school verwachten dat zij zich neutraal opstelt en beide ouders in principe van gelijke informatie voorziet.

Uitzonderingen op deze plicht tot informatieverstrekking:

- Indien een rechterlijke beschikking kan worden getoond waarin het recht op informatie is beperkt.
- In gevallen dat de informatie in verband met het beroepsgeheim ook niet aan de andere ouder wordt verstrekt.
- Als de informatieverstrekking niet in het belang is van het kind. In dit geval zal de school zwaarwegende argumenten moeten hanteren om informatie te weigeren. De ouder kan dit laten toetsen door een klachtencommissie of een rechter.

Vervoer

Veel van onze leerlingen lukt het niet om zelfstandig te reizen. Zij zijn aangewezen op aangepast vervoer. De Commissie van Begeleiding van onze school adviseert de gemeente jaarlijks of leerlingen aangewezen zijn op aangepast vervoer of dat zij gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer. De gemeente bepaalt of zij instemt met het advies van de CvB. Wilt u meer informatie over de verordening van leerlingenvervoer, dan kunt u de website van uw gemeente raadplegen. De organisatie van het aangepast vervoer ligt bij het bedrijf dat de gemeente heeft aangesteld. U ontvangt voor de zomer een informatiebrief met de gegevens van dit bedrijf. Deze organisatie bepaalt de samenstelling en welke routes de busjes rijden. Deze organisatie staat los van de school. Als er problemen zijn met het vervoer en u komt er met de buschauffeur of de begeleider niet uit, dan kunt u altijd bellen met de organisatie die verantwoordelijk is voor het vervoer of met de gemeente, afdeling Onderwijs, waarin u woont.

Buitenschoolse opvang (BSO)

Ipsede Bruggen biedt voor de locatie Delft buitenschoolse opvang aan voor kinderen met een verstandelijke beperking vanaf 4 jaar die onderwijs volgen. De buitenschoolse opvang sluit direct aan op de schooltijden en is er ook in de schoolvakanties. U kunt er zelf voor kiezen of u voor uw kind alleen na schooltijd opvang nodig heeft of alleen in de schoolvakanties of dat u van beide mogelijkheden gebruik wilt maken.

Wilt u meer informatie over de BSO van Ipsede Bruggen, dan kunt u contact opnemen met de medewerkers van zorgbemiddeling via zorgbemiddeling@ipsedebruggen.nl of 088 9675300.

7. SAMENWERKING

Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs

Het doel van passend onderwijs is dat alle leerlingen, dus ook leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, een passende onderwijsplek krijgen. Uitgangspunt daarbij is: regulier als het kan, speciaal als het moet. De Herman Broerenschool werkt, sinds de wet op Passend Onderwijs, met verschillende scholen samen in een samenwerkingsverband. De scholen in het samenwerkingsverband maken onderling afspraken over hoe ze ervoor zorgen dat alle leerlingen onderwijs krijgen dat bij hen past.

Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs

De Herman Broerenschool is betrokken bij de volgende samenwerkingsverbanden:

- Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Delflanden.
- Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Westland.
- Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Haaglanden.

Ambulante ondersteuning

De Herman Broerenschool heeft de beschikking over een ambulante ondersteuner werkzaam vanuit onze school, in opdracht van het samenwerkingsverband Primair Onderwijs Westland. De ambulante ondersteuning is erop gericht het onderwijsaanbod en de leeromgeving zo optimaal mogelijk te maken, zodat de leerling in het regulier onderwijs zich goed kan ontwikkelen.

Ipse de Bruggen

Voor de locatie in Delft hebben we een samenwerking met Ipse de Bruggen. De zorgmedewerkers die werken op onze locaties in Delft zijn medewerkers van Ipse de Bruggen. De zorgbegeleider voor onze locatie in het Westland is vanuit Ipse de Bruggen gedetacheerd.

's Heeren Loo

Voor de locaties in het Westland zijn wij de samenwerking met 's Heeren Loo aangegaan. Vanuit 's Heeren Loo zijn er zorgmedewerkers werkzaam op onze locaties in het Westland.

Expertisecentrum in het Westland

Op de locatie Westland wordt de mogelijkheid onderzocht om te komen tot een breed expertisecentrum (SENtrum) waarbij alle speciale scholen uit het Westland betrokken zijn. Hierdoor ontstaat er een intensieve samenwerking ten behoeve van de ontwikkeling van de individuele leerling met speciale onderwijsbehoeften.

Scholen

De Herman Broerenschool werkt met verschillende scholen in de omgeving samen. Hieronder valt onder andere de afstemming van het onderwijsaanbod en de uitvoering van ambulante ondersteuning. Waar mogelijk en nodig neemt de Herman Broerenschool deel aan overleggen omtrent de organisatie van integrale leerlingenzorg in de regio's.

Externe partners

De school zoekt bij handelingsverlegenheid ook samenwerking met organisaties als:

- Kristal, centrum voor psychiatrie en verstandelijke beperking.
- Youz, centrum voor psychiatrie en verstandelijke beperking.
- CCE, het centrum voor Consultatie en Expertise, biedt expertise op het gebied van ernstig probleemgedrag bij mensen met een stoornis of blijvende beperking.
- Therapeuten op het gebied van zelfvertrouwen, psycho-educatie, speltherapie en dergelijke.
- Jeugdhulpverlening, verschillende instanties (o.a. Delft voor elkaar, MEE en jeugdteams vanuit de gemeentes).
- Jeugdgezondheidszorg Zuid-Holland West.
- Leerplicht.

8. DE HERMAN BROERENSTICHTING

De Herman Broerenstichting werd opgericht op 1 oktober 1970. Het doel van de Herman Broerenstichting is het behartigen van de belangen van leerlingen met beperkte verstandelijke vermogens. Aan het begin van het nieuwe schooljaar 2010-2011 is de Wet goed onderwijs, goed bestuur van kracht geworden. Goed onderwijs betekent dat iedere school verantwoordelijk is voor het geven van kwalitatief goed onderwijs. Goed bestuur betekent dat ieder bestuur wordt geacht te functioneren volgens de algemene principes van goed bestuur. Als onderdeel daarvan stelt de wet als voorwaarde dat het interne toezicht op het bestuur goed wordt geregeld. Er dient dan ook een scheiding te zijn tussen het intern toezicht en het bestuur. Sinds 2012 kent de Herman Broerenstichting een Raad van Toezicht en een College van Bestuur.

De Raad van Toezicht en het bestuur van de Herman Broerenstichting conformeren zich aan de Code Goed Bestuur van de PO-raad. Deze code moet er mede voor zorgen dat scholen in het primair onderwijs goed bestuur hebben en houden. In de Code Goed Bestuur staan onder andere bepalingen over de functiescheiding tussen bestuur en intern toezicht, de zorg voor kwalitatief goed onderwijs en een optimale ontwikkeling van leerlingen en medewerkers. De Code Goed Bestuur kunt u vinden op onze website www.hermanbroerenstichting.nu.

De jaarverantwoording

Het bestuur van de Herman Broerenstichting stelt jaarlijks een jaarverantwoording over het voorafgaande kalenderjaar vast. De jaarverantwoording bestaat uit een bestuursverslag en een jaarrekening. De jaarverantwoording wordt in opdracht van de Raad van Toezicht gecontroleerd door een onafhankelijke accountant. Deze controle houdt in dat de accountant vast moet stellen of de financiële middelen doelmatig en rechtmatig zijn besteed. Van deze controle wordt door de accountant een verslag gemaakt. Indien er onrechtmatige bestedingen zijn gemaakt dient de accountant dit aan de minister te melden. De jaarverantwoording moet voor 1 juli van elk jaar verzonden worden aan DUO. De jaarverantwoording kunt u via onze website downloaden.

Verzekeringen

Het bestuur van de Herman Broerenstichting heeft een collectieve ongevallenverzekering voor leerlingen afgesloten. De geldigheid is: op school, onderweg van en naar school en tijdens schoolactiviteiten. Daarnaast is er een WA-verzekering afgesloten voor iedereen die op school activiteiten verricht.

KWALITEITSBELEID

Binnen het kwaliteitsbeleid van de Herman Broerenstichting maakt elke locatie jaarlijks een jaarplan dat ter instemming aan de MR wordt voorgelegd. In dat jaarplan worden de doelstellingen van het voorgaande jaar geëvalueerd en worden nieuwe doelstellingen vastgelegd. In het bestuursverslag van de jaarverantwoording wordt hiervan verslag gemaakt. De jaarverantwoording kunt u downloaden via onze website.

Met betrekking tot organisatie zijn in 2018 de volgende doelstellingen gerealiseerd:

- De splitsing van de ouderraad is geformaliseerd. De beide locaties hebben nu een eigen ouderraad.
- Het privacy protocol is aangepast op de Europese wetgeving.
- Alle medewerkers maken gebruik van Office 365.
- Op de locatie Westland is fulltime een administratief medewerkster werkzaam.
- De Herman Broerenstichting heeft een eigen strategisch beleidsplan.
- Op de locaties is gewerkt aan het schrijven van de schoolplannen.
- Parro (een app voor oudercommunicatie) is ingevoerd.

Met betrekking tot onderwijs heeft de locatie Delft in 2018 de volgende doelstellingen gerealiseerd:

- We zijn beter in staat om opbrengstgericht te werken en de opbrengsten brengen we beter in kaart.
- We hebben gewerkt aan een verdere implementatie van De Vreedzame School. Op basis van de kernwaarden is de grondwet opgesteld. De teamleden hebben een teamtraining gevolgd en er heeft coaching in de klas plaatsgevonden.

Met betrekking tot onderwijs heeft de locatie Westland in 2018 de volgende doelstellingen gerealiseerd:

- Onderwijs aan de EMB-leerlingen in de onderwijszorggroepen is geoptimaliseerd door o.a. scholing aan personeelsleden, aanschaf van materialen en de inrichting van een snoezelruimte.
- Er wordt gewerkt met tablets.
- In alle groepen wordt gebruik gemaakt van de legoleerlijn.
- Op de locatie Westerhonk is twee dagen in de week een schoolhond aanwezig. Het gedrag van de leerlingen wordt hierdoor positief beïnvloed en de leerlingen leren zorg dragen voor een dier.

Ook met betrekking tot de beleidsterreinen personeel, huisvesting en financiën zijn er verschillende doelstellingen gerealiseerd. Deze kunt u terugvinden in de jaarverantwoording 2018.

Voor 2019 zijn m.b.t. organisatie de volgende doelstellingen opgesteld:

- Elke locatie heeft een eigen schoolplan dat samen met het team is gemaakt.
- De ontruimingsplannen van de locaties in het Westland zijn geactualiseerd.
- De locatie Delft heeft een eigen routeplanner gebaseerd op het document 'Routeplanning en schoolafspraken 2017'.
- De nieuwe website wordt gelanceerd.
- Alle medewerkers van de Herman Broerenstichting gaan werken met Sharepoint.
- De locatie Delft heeft voor 2019 m.b.t. onderwijs de volgende doelstellingen opgesteld:
- De methodes, methodieken en andere materialen die gebruikt worden in het SO en VSO voor de vijf hoofdgebieden sluiten op elkaar aan met betrekking tot de niveaus en de uitstroomprofielen.
- Het MT en het lerarenteam kunnen goed de leeropbrengsten op school (zowel op groeps- als op individueel niveau) in kaart brengen, deze analyseren en (in overleg met alle belanghebbenden) gepaste interventies voorstellen en uitvoeren.
- Heldere procedures en stappen bij grensoverschrijdend gedrag van leerlingen. De afspraken worden door alle collega's adequaat, consequent en loyaal uitgevoerd. Hierdoor vermindert het externaliserende gedrag van leerlingen en voelen de leerlingen en medewerkers zich veiliger en gesteund.
- We realiseren een routeplanner gebaseerd op het document 'Routeplanning en schoolafspraken 2017'.

De locatie Westland heeft voor 2019 m.b.t. onderwijs de volgende doelstellingen opgesteld:

- De school hanteert een voor iedereen duidelijk agressiebeleid, wat zorgt voor vermindering van externaliserend gedrag bij leerlingen en waarbij medewerkers zich veilig en gesteund voelen.
- De intern begeleiders kunnen goed aflezen wat de leeropbrengsten zijn op leerlingniveau, op groepsniveau en op schoolniveau en daarbij passende interventies voorstellen. De leraren beheersen dit op leerlingniveau en op groepsniveau.
- Op onze school beschikken we over een schoolplein dat voorziet in de behoefte van leerlingen om te leren (samen) te spelen en bewegen, ontdekken, de zintuigen te prikkelen en/of zich te ontspannen.

Met betrekking tot de beleidsterreinen personeel, huisvesting en financiën zijn er diverse doelstellingen opgesteld. Deze kunt u terugvinden in de jaarverantwoording 2018.

PRIVACYWETGEVING

Sinds mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van kracht. Deze nieuwe Europese privacywetgeving bevat striktere regels over de omgang en verwerking van persoonsgegevens. Voor de Herman Broerenstichting geldt dat wij de privacy van leerlingen zo goed mogelijk beschermen. Daartoe hebben wij onder andere IBP-beleid (informatiebeveiliging en privacy-beleid) ontwikkeld, vragen wij aan onze ouders of wij beeldmateriaal van leerlingen mogen gebruiken en hebben wij een Functionaris Gegevensbescherming aangewezen. Heeft u vragen aan de Functionaris Gegevensbescherming dan kunt u hem bereiken via fg@hermanbroeren.nu.

Toestemming beeldmateriaal

Aan de ouders van onze scholen vragen wij om het formulier toestemming beeldmateriaal in te vullen. Hierin geven zij toestemming voor het gebruik van foto's en video's waarop hun zoon/dochter te zien is. Ouders mogen altijd besluiten om die toestemming in te trekken. Ook als zij eerder geen toestemming hebben gegeven, kunnen zij dat uiteraard alsnog doen. Wilt u weten waarvoor u eerder toestemming hebt gegeven, neem dan contact op met de administratie. U kunt ook altijd een nieuw formulier downloaden van onze website, dit opnieuw invullen en opsturen naar de administratie.

DE MEDEZEGGENSCHAPSRAAD

De medezeggenschapsraad (MR) draagt bij aan de participatie van de ouders. De MR bestaat op onze school uit vier ouders en vier personeelsleden van de school en/of het college. De MR spreekt namens en vertegenwoordigt de achterban. De MR bespreekt diverse onderwerpen, op verzoek van directie, bestuur of op verzoek van ouders of personeel. De MR wordt in de gelegenheid gesteld instemming en/of advies uit te brengen over het door de directie en/of het bestuur voorgenoemen beleid betreffende de school, zoals de kwaliteit van het onderwijs, het vakantierooster en de financiën van de school. U kunt de MR bereiken via mr@hermanbroeren.nu.

DE VERENIGING OUDERRAAD

Op de Herman Broerenschool is een Vereniging Ouderraad (VOR) actief. De VOR heeft zich georganiseerd via een eigen vereniging. De VOR bestaat uit enthousiaste ouders die meedenken en meehelpen bij het organiseren van allerlei activiteiten in en om de school. De VOR werkt nauw samen met de medezeggenschapsraad en het team. Elke locatie heeft zijn eigen ouderraad. U kunt de VOR bereiken via:

VOR Delft vordelft@hermanbroeren.nu

VOR Westland vorwestland@hermanbroeren.nu

KLACHTEN

Overall waar mensen werken, kunnen fouten worden gemaakt. Wij willen u dan ook uitnodigen om naar school te komen indien u het vermoeden heeft dat iets niet goed is gegaan. Natuurlijk probeert u eerst met het personeelslid dat het betreft, het probleem op te lossen. Lukt dit niet voldoende, neem dan contact op met de locatiecoördinator of met de locatiedirecteur.

Het is uiteraard ook mogelijk dat u zelf het initiatief neemt om contact met de vertrouwenspersoon op te nemen. De vertrouwenspersoon is in staat om u, vanuit een onpartijdige positie, te begeleiden bij het komen tot een goede afhandeling van de klacht.

Heeft u nog vragen over bovenstaande procedure neem dan contact op met het bestuursbureau.

De Herman Broerenstichting gebruikt het model klachtenregeling van de landelijke ouderorganisaties, schoolleidersorganisaties, vakorganisaties en besturenorganisaties. Meer informatie over onze klachtenprocedure kunt u vinden op onze website www.hermanbroerenschool.nu.

Vertrouwenspersoon:

Mevr. N. Kik

De vertrouwenspersoon is te bereiken via e-mail: n.kik@onderwijsadvies.nl

Landelijke klachtencommissie:

Leerlingen, ouders van minderjarige leerlingen en personeelsleden kunnen, binnen een termijn van één jaar (tenzij de klachtencommissie anders beslist), klachten indienen over handelingen, besluiten en gedragingen van de directie, personeelsleden, het bestuur, leerlingen of ouders. Het klachtrecht is geregeld in artikel 23 WEC. De commissie geeft geen bindend oordeel, maar formuleert een advies aan het bestuur.

De Herman Broerenstichting is aangesloten bij: Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC).

Postbus 85191, 3508 AD Utrecht

Telefoon: 030 2809590

E-mail: info@onderwijsgeschillen.nl

Website: www.onderwijsgeschillen.nl

Klachtmeldingen over seksuele intimidatie, seksueel misbruik, ernstig psychisch of fysiek geweld: Meldpunt vertrouwensinspecteurs.

Telefoon: 0900 - 111 3 111 (lokaal tarief).

Kijk ook op onze website voor het protocol ongewenste intimiteiten tussen leerlingen en het protocol seksueel misbruik.

MEDIATION

Mediation is een interventie van een bemiddelaar om personen die een geschil hebben of hebben gehad met elkaar in gesprek te brengen om onderling tot een oplossing te komen. Goede communicatie blijft een kunst. In situaties waarbij de communicatie, om welke reden dan ook stagneert, lopen we het risico elkaar kwijt te raken. Als Herman Broerenstichting is ons uitgangspunt de communicatie open en constructief te houden en het belang van de leerling daarbij niet uit het oog te verliezen. Hier voor zullen wij in sommige gevallen gebruik maken van mediation. De vrijwilligheid van partijen om aan mediation deel te nemen wordt als kernelement van mediation beschouwd. Elke mediation vindt dan ook plaats op basis van vrijwilligheid en vrijblijvendheid van alle daarbij betrokkenen. De mediator stelt vragen en geeft geen advies. Hij helpt en ondersteunt het proces om betrokkenen zelf tot een gezamenlijke oplossing te laten komen.

Als Herman Broerenstichting maken wij in voorkomende gevallen gebruik van een onafhankelijke en externe mediator:

dhr. E. Vleeming

E-mail: egbert@argentare.nl

SPONSORING

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft samen met veertien organisaties een convenant gesloten waarin afspraken voor sponsoring in het primair en het voortgezet onderwijs zijn vastgesteld. Dit convenant zal door de Herman Broerenstichting aangehaald worden indien de Herman Broerenschool te maken krijgt met een bedrijf dat de school wil sponsoren. In het convenant zijn gedragsregels voor sponsoring vastgelegd. Ze fungeren als basis bij het sluiten van een sponsorovereenkomst. Het beleid ten aanzien van sponsoring is te vinden op onze website.

BESTUUR

Maarten van Kesteren

BESTUURSBUREAU

Clara van Sparwoudestraat 1
2612 SP Delft
T 015 2137988
E bestuur@hermanbroeren.nu
W www.hermanbroerenstichting.nu

DIRECTIE

Roy Jongejan, locatiedirecteur Delft
Marja Becht, locatiedirecteur Westland
Sheila van der Drift, locatietoënstichting VSO Westerhonk

LOCATIE SO DELFT

Clara van Sparwoudestraat 6
2612 SP DELFT
T 015 2141066
E infodelft@hermanbroeren.nu

LOCATIE VSO DELFT

Clara van Sparwoudestraat 1
2612 SP DELFT
T 015 2141066
E infodelft@hermanbroeren.nu

LOCATIE SO/VSO WESTLAND

Verhagenplein 9
2671 HS NAALDWIJK
T 0174 648164
E infowestland@hermanbroeren.nu

LOCATIE VSO WESTERHONK

Tuinlaan 20
2681 JC Monster
T 0174 820320
E infowestland@hermanbroeren.nu

www.hermanbroerenschool.nu

